

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
1.Bf.11/2014/13. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2014. év június hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntette miatt vádlott ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 10.B.109/2013/29. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlott az életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből legkorábban 30 (harminc) év letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

A vádlott által a 2012. november 26. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A Székesfehérvári Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.188/2013. szám alatt kezelt a bűnjeljegyzék 3. tétele alatt szereplő 23 db kést és 4. tétele alatt szereplő 9 db különféle szerszámot 1. tanú (lakcíme) kiadja.

A vádlott születési ideje helyesen: ...

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 14.300,- (tizennégyezer-háromszáz) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A Székesfehérvári Törvényszék a 2013. év november hó 26. napján kihirdetett 10.B.109/2013/29. számú ítéletével vádlottat emberölés bűntette (Btk. 166. § (1) és (2) bekezdés d) pontja) miatt, mint erőszakos többszörös visszaesőt, életfogytig tartó szabadságvesztésre ítélte, amelyet fegyházban kell végrehajtani, azzal, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

Rendelkezett a bűnjelekről, azok lefoglalását megszüntette és megsemmisíteni rendelte valamennyit.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú ítélet ellen a vádlott az ok megjelölése nélkül, a védő eltérő minősítésért és enyhítésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.573/2013/3. számú átiratában - és képviselője a nyilvános ülésen - kifejtette, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta.

Az általa megállapított tényállás túlnyomó részt megalapozott, azonban az iratok alapján azt szükséges kiegészíteni, így a személyi részt illetően pótolni kell egyes elítéléseinél a szabadulási, illetve elkövetési időket, a történeti részben pedig rögzíteni kell, hogy a sértett 21 évvel volt idősebb a vádlottnál, továbbá azt, hogy az elkövetésnél a vádlott által használt eszközöket a helyszíni szemle során a sértetti ingatlannál lefoglalták.

Az így kiegészített tényállást a másodfokú eljárásban irányadónak tartotta a fellebbviteli főügyészség, ez alapján a bűnösségre vont következtetés okszerű, a cselekmény jogi minősítése törvényes.

Helytállónak tartotta az elsőfokú bíróság azon megállapítását, hogy a vádlott erőszakos többszörös visszaeső, akivel szemben csak életfogytig tartó szabadságvesztés szabható ki, azonban tévesen hivatkozott arra, hogy kötelező volt kizárni (az elkövetéskori büntetőtörvénykönyv alapján) a feltételes szabadságra bocsátásból. Ez az elkövetéskori jogszabály alapján csak lehetőség volt. Így az elsőfokú bíróságnak a jogi indokolásban számot kellett volna adnia arról, hogy az alkalmazandó anyagi jogszabályt milyen vizsgálat alapján határozta meg, illetve meg kellett volna indokolnia, hogy miért élt a feltételes szabadságból kizárás lehetőségével. Mindemellett törvényesnek tartotta a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását.

A fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy a bűnjelekről történt rendelkezést az ítélet tábla változtassa meg és egyes bűnjelek kiadásáról rendelkezzen, egyebekben pedig az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A védő a fellebbezését írásban indokolta, ebben részletesen kifejtette, hogy - korábbi álláspontjával egyezően - miért tartja megállapíthatónak az erős felindulásban elkövetett emberölés büntette megállapítását, szemben az ítéletben foglaltakkal, továbbá részletesen elemezte azon okokat is, amely alapján a különös kegyetlenséggel történő elkövetés minősített esete nem állapítható meg a vádlott terhére.

Ugyancsak részletes indokát adta annak, hogy a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kötelező kiszabása miért alkotmányellenes.

Mindezek alapján összességében az elsőfokú ítélet megváltoztatására és enyhítésre tett indítványt, továbbá jogegységi eljárás kezdeményezését vette fel beadványában.

A védő a nyilvános ülésen fenntartotta az írásban megindokolt fellebbezését, az erős felindulásban elkövetett emberölés bűntette kapcsán kifejtette, hogy valójában a konkrét eset az alapeseti, illetve a privilegiált emberölés bűntette közötti határon van és kiemelte, hogy a tényállás a sértetti közrehatást is tartalmazza.

A különös kegyetlenséggel történő elkövetést továbbra sem tartotta megállapíthatónak, a büntetés kiszabása kapcsán pedig kifejtette, hogy az semmiképpen sem igazságos, így a minősítés megváltoztatásra és enyhítésre tett indítványt.

A vádlott is megindokolta írásban fellebbezését és indítványozta, hogy az ítélőtábla kezdeményezze az Alkotmánybíróság eljárását a büntetőeljárás felfüggesztése mellett, figyelemmel arra, hogy a vele szemben alkalmazott szankció, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény ellenes, és nemzetközi szerződésbe ütközik.

A vádlott a nyilvános ülésen utolsó szó jogán a megbánását fejezte ki.

A Fővárosi Ítélőtábla a védelmi fellebbezés alapján eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét és azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárásában a büntetőeljárás törvény rendelkezéseit megtartotta, az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a rendelkezésére álló bizonyítékokat értékelési körébe vonta, azokat mérlegelte és erről számot adott, indokolási kötelezettségét teljesítette.

A vádlott feltáró beismerő vallomást tett, ezt a vallomást a rendelkezésre álló további bizonyítékok alátámasztották - és ahogyan arra az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt - mindössze a szűrésok számát tekintve tett eltérő nyilatkozatot a bizonyítás anyagához képest a vádlott. E kérdést azonban megnyugtatóan és kétséget kizáróan tisztázta az igazságügyi orvosszakértői vélemény.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapvetően helytálló, azt - az ügyészi indítványban foglaltakkal egyetértve - mindössze kisebb mértékben kell az iratok tartalma alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontjára alapítottnak kiegészíteni, illetve pontosítani az alábbiak szerint:

- A Dunaújvárosi Városi Bíróság 10.B.43/1999/11. számú ítéletével kiszabott börtönbüntetésből a vádlott 2001. év július hó 4. napján szabadult.
- A Dunaújvárosi Városi Bíróság 2.B.160/2003. számú ügyében a vádlott elítélésére 2002. év február hó 8. napján elkövetett bűncselekmények miatt került sor.

- A Dunaújvárosi Városi Bíróság 2.B.160/2003/19. számú ítéletével kiszabott fegyházbüntetésből a vádlott feltételessel 2006. év január hó 14. napján, míg kitöltve 2006. év szeptember hó 13. napján szabadult volna, azonban összbüntetésbe foglalás folytán kitöltve 2006. év február hó 13. napján szabadult.
- A Dunaújvárosi Városi Bíróság 2.B.91/2007. számú ügyében a vádlott elítélésére 2006. év október hó 26. és 30. napján elkövetett cselekmények miatt került sor.
- Az ítélet 3. oldalán az utolsó előtti bekezdésben a tényállás kiegészítendő azzal, hogy a sértett 1954-ben született.
- Az ítélet 4. oldal utolsó bekezdése kiegészítendő azzal, hogy a vádlott által az elkövetéshez használt kalapács és kés a helyszíni szemle során, a sértett ingatlanán lefoglalásra került.

Mindezen kiegészítésekkel és pontosításokkal az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezi.

A törvényszék az irányadó tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényes a cselekmény jogi minősítése is.

A törvényszék ennek során helytállóan vetette el a védelem által felhívott erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének a megállapítását. A külső okra történő hivatkozáson túlmenően ugyanis a vádlott cselekménye bár indulati cselekmény, mint az ölési cselekmények általában, azonban a privilegizált minősítés megkívánta magas fokot az irányadó tényállás, a bizonyítás anyaga alapján nem érte el, illetve a végletes cselekménye nem tekinthető méltányolható okból elkövetettnek sem.

Ugyancsak helytálló a különös kegyetlenséggel történő elkövetés megállapítása is, mivel az elkövetés módját tekintve kifejezetten durva, brutális volt a cselekmény végrehajtása. Ekként a szúrások nagy száma, ereje, illetve ehhez kapcsolódóan a kés használatát megelőző, kalapáccsal történő bántalmazás egyértelműen megalapozta a minősített emberölés büntettének a megállapítását a tárgyi oldalt tekintve. Az alanyi oldalról nézve pedig a fájdalomérzet hiánya (a bekövetkező eszméletvesztés miatt), nem akadályozza a különös kegyetlenséggel történő elkövetés megállapításának.

A Fővárosi Ítéltábla a Btk. 2. §-ában foglaltak értelmében szintén vizsgálta azt, hogy mely büntetőtörvénykönyv kedvezőbb a vádlottra nézve, az elkövetéskori, avagy az elbíráláskori új büntetőtörvény.

Ennek kapcsán mindenképp előtt azt állapította meg - a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltakkal egyezően -, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a feltételes szabadság kötelező kizárására vonatkozó jogszabályi rendelkezésre, amely szerint a Btk. 47. § (4) bekezdés c) pontja alapján nem bocsátható feltételes

szabadságra a vádlott, tekintettel arra, hogy ezen rendelkezés a határozott ideig tartó szabadságvesztésre vonatkozik. Az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén az elkövetéskori anyagi jogszabály szerint a Btk. 47/A. § (3) bekezdésében foglaltak alapján a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége az emberölés súlyosabban minősülő eseteinél kizárható, ez azonban csak lehetőség és nem kötelező törvényi rendelkezés az eljáró bíróságok számára. Ezzel szemben az elbíráláskori jogszabály, a 2012. évi C. törvény 44. § (2) bekezdés a) pontja értelmében az életfogytig tartó szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét ki kell zárni, ha az elkövető erőszakos többszörös visszaeső. Ebből egyértelműen következik, hogy az elkövetéskori jogszabály a kedvezőbb a vádlottra nézve, így az elsőfokú bíróság hivatkozása téves arra vonatkozóan, hogy kötelező a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből történő kizárása a vádlottnak.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása körében értékelendő bűnösségi körülmények vonatkozásában valamennyi értékelendő körülményt feltárta. Ennek kapcsán az ítélet arra mutat rá, hogy különös jelentőséget kell tulajdonítani a vádlott megbánásának, amelynek őszinteségéről az első- és a másodfokú bíróság is meggyőződhetett, illetve ténykérdés, hogy a bűncselekmény elkövetésére a vádlott önfeljelentése kapcsán derült fény, mivel akkor tett bejelentést a rendőrségen, amikor még nem tudott senki annak elkövetéséről. Mindezt a kötelező életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása mellett is értékelni kell a vádlott javára. Ekként az ítélet arra a következtetésre jutott, hogy a vádlottal szemben a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabása eltúlzottan súlyos szankció, így a bűncselekmény - egyébként kiemelkedő - tárgyi súlyára, az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességre és a bűnösségi körülményekre tekintettel, a szabadságvesztés büntetés enyhítésére lehetőséget látott, így az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a kötelezően kiszabandó életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés mellett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi időpontját 30 évben határozta meg.

Az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása kapcsán utal az ítélet arra, hogy nemzetközi szerződésekbe ezen büntetés nem ütközik [Törköly Magyarország elleni ügye (4.413/06.)], a vádlott és a védő indítványában nem is erre hivatkozott, hanem a tényleges életfogytiglanra.

Az ítélet a közügyektől eltiltás mellékbüntetését nem alkalmazta, tekintettel arra, hogy ügyészi fellebbezés hiányában a súlyosítási tilalom beállt, az elsőfokú bíróság pedig nem szabott ki a vádlottal szemben ilyen mellékbüntetés.

A bűnjelekre vonatkozó rendelkezés kapcsán az ítélet részben egyetértett a fellebbviteli főügyészség indítványában foglaltakkal. Figyelemmel arra, hogy a vádlott az eljárás során kérte, hogy a bűncselekménnyel nem érintett eszközök lefoglalását szüntessék meg és az édesanyjának rendeljék kiadni, ezért ekörben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megsemmisítés helyett a kiadásról rendelkezett.

A további bűnjelekre vonatkozóan indítványt sem a vádlotti, sem a sértetti oldal nem terjesztett elő, így ennek kapcsán a megsemmisítésről szóló rendelkezést nem érintette az ítélet.

A vádlott születésének napja az elsőfokú ítéletben elírásra került, ezt az ítélet korrigálta.

A vádlott által 2012. év november hó 26. napjától előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról a Btk. 99. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az ítélet.

Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat az ítélet.

Budapest, 2014. év június hó 5. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bartkó Levente s.k.
előadó bíró

. Mató Ágnes s.k.
bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 10.B.109/2013/29. számú ítélete a Fővárosi Ítélet mint másodfokú bíróság 1.Bf.11/2014/13. számú ítéletében írt változtatás mellett vádlottal szemben a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év június hó 5. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelül: